

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Dawida Króla.

Zaliczenie na trzy miesiące zlp. 10
miesięczne zlp. 4.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro' Wrocjwoy.

Gazeta Krakowska.

OBSEKWAJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 00 R red w miarze Paryzkiej	stopnie ciepla podług Reanmura	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowle żrne i różne uwagi
7	17" 1.725	- 4, 8	1.31	Pa. Wschodni średni	Puchuro	wnoy Śnieg
28 12	2. 139	- 3, 5	1.43	" "	" "	" "
3	2. 383	- 3, 8	1.42	" " słaby	" "	" "
9	3. 086	- 4, 2	1.41	" "	" "	" "

Ogłaszając prenumeratę na następny kwartał, Redakcyja GAZETY KRAKOWSKIEJ uprasza Szanownych Abonentów o wczesne zapisywanie się; gdyż później zgłaszający się nie będą mogli odebrać pierwszych numerów Gazety, albowiem Redakcyja taką tylko ilość egzemplarzy odbijac postanowiła, jaka po obliczeniu najdalej do dnia 1 Sycznia r. b. Abonentów, okaże się być potrzebną. — Prenumerata kwartalna Zlp. 10, miesięczna Zlp. 4.

— Kraków. —

Wielmożny Redaktorze!

Idąc za szlachetnym przykładem Szanownego Naczelnika Rządu tutejszego, składam co możność moja dozwala, w Banku Miłosierdzia na rzecz ubogich zlp. 6 w miejsce zakupu biletów z powinowaniem na Nowy Rok. Życząc przeto wszystkim moim przyjaciółom i znajomym wszelkich powodzeń, uprzedzam że im biletów rozsyłać nie będę. Zostaję dla W. Redaktora z uszanowaniem.

F. S.

Część Polityczna.

— Ze Lwowa 17 Grudnia —

Przybyła tu pani Przyrembel Karolina, zaszczytna nagrodą od konserwatorium warszawskiego, później medalem od Króla Bel-

gów i zalecona przez najznamienszych muzyków Niemiec, jak: Andre, Hummel, Spohr i wielu innych, Jój instrumentem, któremu płeć piękna nie zwykła się poświęcać, jest flet.

W Brynnie wyszedł właśnie z druku tom pierwszy nader ciekawego i ważnego dla dziejopisarza dzieła: *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*. Historia porzątku i dokonania dzieła tego, jest oraz pobornikiem czystej miłości kraju i niezmordowanej pracy, jakoteż szlachetnego poświęcenia się dla nauk. Wydawca jonegóż Antoni Boček, profesor języka i literatury czeskiej w Olomuncu, uczuwszy głęboko potrzebę takiego źródła historycznych, poświęcił gromadzeniu i badawczemu przeglądaniu dokumentów, rzucających nowe światło na dawniejsze dzieje

Morawii i graniczących z nią krajów, od dwudziestego roku życia, wszystko co miał miłego, a nawet własne zdrowie. G. C. W.

— *Z Berlina 20 Grudnia.* —

Niepomyślne wiadomości o wojsku francuskim pod Konstantyną, wywarły wpływ niejaki naniżenie kursu papierów publicznych, które wczoraj jeszcze, ciągle coraz wyżej stały.

— *Paryż 10 Grudnia.* —

Baron Gazan wyjechał wczoraj do Tulonu żkąd udaje się do Ankony dla objęcia dowództwa tamtejszej załogi francuzkiej.

Statek parowy *Papin*, który wypłynął z Bona dnia 18 listopada, nie przywiózł prawie żadnych nowin, ale natomiast zajmujący plan Ghuelmy, gdzie wojsko francuzkie założyło obóz ośzańcowany, przeznaczony na zaslanianie związku między Boną a Konstantyną. Dawne mury otaczające miasto, są budowane z wielkich kwadratowych kamieni i mają trzy metry (6 stop) grubości, służą więc za dzielną obronę przeciwko nieprzyjacielowi nie mającemu artylerji. W tych murach znajdował się dnia 10 listopada konwój zapasów artylerji i inżynierji; zajmowano się oraz odznaczeniem ulic śród zwalisk. Dwie pierwsze brygady wojska, miały utrudzony pochód z Boną do Ghuelmy, z powodu nadzwyczajnie złej drogi. Inżynierowie pod kapitanem Redoule zajęli się natychmiast naprawą tej drogi z taką usilnością, że następne wojsko wygodnie iść będzie mogło.

Dyrekcja dróg i mostów otrzymała doniesienie, że ostatnie powodzie, zerwały blisko 30 mostów na gościńcach, a jakie 25 dróg uszkodziły. Do Strasburga zrobiła się droga tak niegodziwa, że prawie niepodobna do przebycia.

Irabina Lipano została wezwana do opuszczenia Francji; najdalej za dni 8 lub 10, wyjedzie do Włoch. G. C. W.

Dnia 13 Grudnia.

Rząd ogłasza dzisiaj następującą telegraficzną depezę: *Bajonna 8 grudnia.* Raport karlistowski z daty 5, daje widzieć, iż Espartero w dniu 4 zajął był stanowisko pod

Asua, i że utrzymywał je do dnia następującego: wszakże w dniu 5 Villareal z Egują połączywszy siły swoje, ze stanowiska tego wyprzeć go zdolali. Espartero cofnął się ztamtąd na wzgórza na przeciw warowni Desierto leżące, i gotował się znowu lewy brzeg rzeki opanować. Madrydzka poczta konna, pod Alteca została przejętą od Quileza; mimo tego przybył tu kurjer jeden angielski który nam przyniósł listy z 3; dowiadujemy się tą drogą, iż Gomez umknął i do Ossuna przybył. — *Bajonna 8 grudnia wieczorem.* Piszą z Portugaletty pod dniem 6; iż Espartero napowrót przeszedł rzekę, aby się połączyć z rezerwą która z Balmasedy przybywa. Spodziewają się, iż takim posiłkiem wsparty, potrafi on teraz do Bilbao się dostać. Irribaren w dniu 3 miał znowu pod Juguas dognać Cabrera, przyprowadzić go o stratę 150 ludzi i tyluż koni. — *Bajonna 10 grudnia.* Z Bilbao niemasz nic nowego. Mniemają tu iż zajęcie miasta tego zawisnąć będzie od wypadku operacji przeciw Esparterowi z którym w dniu 6 trzy bataliony rezerwy się połączyło. Na próżno usiłowali karliści zniszczyć most przy Desierto. Brygadycar Albuin w d. 4 znowu starł się z generałem Cabrera, któremu 150 jazdy do niewoli zabrał. Pomiędzy jeńcami znajduje się biskup Pampelouny. — *Bajonna 11 grudnia.* W nocy z 29 na 30 generał Alaix spotkał się z Gomezem pod Alcaudete wiele mu trupa położył, wielu rannych zostawił, i do ucieczki zmusił. Dziennik Sporów z powodu depezy powyższych następująca czyni uwagi. » Pokazuje się z tych doniesień, iż los Bilbao jeszcze rozstrzygniętym nie jest. Z jednej strony sami karliści roboty swoje oblężnicze przerywać, wojskom Espartera czoło stawić są przymuszeni; z drugiej znowu sam Espartero zamiar wkroczenia do miasta uważa dla siebie niepodobnym, i znowu przechodzi na lewy brzeg Nervionu aby posiłków oczekiwać. Bilbao, jak już pierwój powiedzieliśmy leży na prawym brzegu rzeki, a na ten brzeg dostał się był Espartero za pośrednictwem mostu łyżwowego pod

zasłoną baterii Portugaletty i Desierto; uważaliśmy ten manewr jako zapowiednię bliskiego już oswożenia Bilbao; spodziewaliśmy się albowiem że Espartero wsparty silnymi napadem 6000 załogi, potrafi karlistów do odstąpienia przymusić; zdaje się jednak iż generał królowej, mimo świetnych początków swojego napadu na linie karlistów, upokorzonym nareszcie został.

Wczoraj wieczorem w kwaterach Paryża niżej położonych, wielki panował przestrah z powodu ciągle trwającego wielkiego wezbrania wód Sekwany: Powierzchnia téj rzeki wyższa jest na całą stopę od téj miary jaką miała w maju. Plac La Grève stoi zalany wodą, a mieszkańcy dolnych pięter jak najspieszniej unoszą swoje sprzęty, woda bowiem coraz więcej przybywa. Arkady mostu stoją całkiem pod wodą, a okręta z poręczami mostów stoją na tymże samym poziomie. Wszystkie równiny tak wyżej jako i niżej miasta położone zalane są wodą; jak daleko okiem zasięgnąć można *jedna* tylko wód powierzchnia rozpościera się przed oczami: — Z Rouen Havre i wielu innych miejsc przychodzą także smutne doniesienia o powodziach tak niezwykłych w obecnej porze.

— *Dnia 14 Grudnia.* —

Wezbranie wód Sekwany trwa jeszcze dzisiaj. Policya wydała rozkaz aby przy nadchodzącym mroku wszystkie statki na rzece stojące oświecanemi były. Przez cały dzień wczorajszy potok Sekwany unosił słomę, drzewo, ptastwo i nawet konie nieżywe. Katakomby zalane są wodą. Na placu Grève woda rozparła się aż do ulicy de la Mortellerie i na tamie (Quai) wszystkie dolne pomieszkania stoją pod wodą. Prawie na wszystkich wybrzeżach pływają w łodziach. Na ulicy Traversiere woda dochodzi do 6 stóp. W piwnicach na tamie Bercy 50,000 beczek wina i innych napitków stoi pod wodą. Równina rozciągająca się do Grenelle Vaugirand Sevres St. Cloud Boulogne etc. i wszystkie nieprzeliczone tam fabryki, również wodą zalane.

G. P. S.

— *Z Madrytu 4 Grudnia* —

Generał Quiroga został mianowany wicekrólem Nawarry.

Eco del Comercio donosi podług listu pisanego z Ossuna, że Gomez otrzymał od D. Karlosa depesze, w których donosi mu o otrzymaniu nadesłanych przez niego z Korduby 20 milionach realów (8 mill. złp.), a w nagrodę zasług i poświęcenia mianuje go grandem hiszpańskim.

G. C. W.

Dnia 5 Grudnia. —

Wiele osób jest tu tego zdania, że mniemane pobicie Kabrery i rozpierzchnięcie się jego oddziału na drobne części, nie jest niczem, jak ręcznym unikaniem spotkania i bitwy ze strony tego dowódcy.

Po dozwoleniu aby uznane były kraje Ameryki południowej, dziś naradzały się kortezy nad wnioskiem ministrów żądających obszerniejszej władzy, a mianowicie co do druku i wolności osobistej. Calatrava, prezes rady, miał oświadczyć, że jeżeli kortezy nie udzielażądanéj władzy nieograniczonej, złoży swój urząd.

— *Dnia 7 Grudnia.* —

Słychać, że jeżeli ministrowie uzyskają w kortezach żądane rozszerzenie władzy, wystąpią natychmiast z całą surowością przeciwko op. Gamindez, Inglada, Ubarincta i wszystkim innym anarchistom.

Czytamy w gazecie dworskiej: »Junta tymczasowa w Alcaudete donosi, że karliści pod dowództwem Gomeza, d. 29 listopada o g. 2 po północy tamże wkroczyli, ale przez wojsko królowej do ustąpienia zmuszeni zostali. Nieprzyjaciel poniósł dużą stratę w zabitych i rannych. Siłę jego podają na, 9000 ludzi, lecz pokazuje się z pism samego Gomeza, że zaledwie ma połowę tego. Rozeszła się pogłoska, że Gomez wkroczył do Valdepénas, gdzie zażądał, aby 10,000 racyj żywności dostawiono; ztąd więc wnoszono, że ma tyle ludzi, ale to jest widocznym wybiegiem wojennym.«

Z Sewilli donoszą pod d. 21 listopada: »Z o. utrzymanej wczoraj wieczorem depeszy pokazu-

je się, że generał Ribero chce poruszeniami swemi otoczyć paw stańców. Jego dywizya liczy 10,000 ludzi dobranych, między którymi 700 jazdy, dowodzonej przez Don Diego de Leon.

G. C. W.

— Bern 8 Grudnia. —

P. Bombeles, złoży jeszcze przed nowym rokiem swoje listy wierzytelne jako pełnomocny minister i poseł cesarza Austryackiego przy związku szwajcarskim, w miejscu pana Binder.

Consil siedzi jeszcze w więzieniu. Niezadługo ma być stawiony przed sąd polieyi poprawczej, która wyda bezwzględnie na niego wyrok wywiezienia za granicę. G. C. W.

— Od granic Serbii, 2 Grudnia. —

Wezyr nie przestaje urządzać milicyi w Rośnii, gdzie przez śmierć jednych lub uwięzienie drugich, naczelników buntu, spokojność jest przywrócona. Cholera już ustala, a w Trawniku nowej rezydencyi wezyra, powraca ruch i życie.

Xiąże Miłosz zawarł układy z kupcami Semlina na znaczną dostawę sukna przeznaczonego na umundurowanie wojska. Zaraza morowa nie dostała się jeszcze do Serbii, chociaż zamierzona przez xięcia Miłosza karantanna na granicy Bułgaryi, nie przysłała do skutku. G. C. W.

— Nowy-Jork 17 Listopada. —

Donoszą z New-Orleans że umarł tam dnia 22 października ostatni szczerp rodziny Montezuma. Był nim Marsilla da Teruel hrabia Montezumy, potomek rodziny Montezuma po kądzieli. Był on grandem hiszpańskim pierwszej klasy, ale z powodu politycznego sposobu myślenia swego, został dokretem Ferdynanda VII na wygnanie skazany i dobra mu skonfiskowano. Takiego samego losu doznał w Meksyku gdzie przybył z Hiszpanii. Teraz żył w New Orleans z pensyi wyznaczonej mu przez stany Meksykańskie.

Donoszą z Rio de Janeiro dnia 20 grudnia, że buntownik Bento Gonsalves, został dnia 4 tegoż miesiąca pobity na głowę przez

brazylijskiego generała Bento Manoel o 12 leguas od Porto Alegre. Kapitulował on pod warunkiem żeby mu dozwolono z niektórymi oficerami jego hufcu udać się do Brazylii; tymczasem osadzono go na pokładzie jednego okrętu. G. C. W.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 28 do dnia 29 Grudnia.

Szwilinski Matuzaj, Waligórski, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Nathauson Henryk, Ernst Henryk, pol. Galicyi.

Doniesienia.

Niżej podpisany obywatel królestwa Polskiego w Niedzwiedziu zamieszkały, już stojący nad grobem, z obawy aby po mojej śmierci, żonie i dzieciom skryptów fałszywych z moim podpisem, (który łatwo udany być może), nfenarzucono; wzywam niniejszym, wszystkich którzyby takowe ręczne skrypta moje posiadać rozumieli, ażeby w przeciągu 6ciu miesięcy, od daty dzisiejszej, przedemną albo przed Trybunałem województwa Krakowskiego popisali się — dla tego, żebym za życia mego jeszcze takowe rozpoznał; mało bowiem mam długów, a od tych regularnie płacę procenta, każdy zaś skrypt z zatrzymanemi procentami po wyjściu terminu 6 miesięcznego, uważać będą za zfałszowany i podróbiony.

(3r.)

Stanisław Wodzicki.

We wsi Piekarach półtory mili od Krakowa nad samą Wisłą położonej, jest z dniem 1ym stycznia r. p. wapielnia cegielnia z potrzebniemi podużytkami do wydzierżawienia. Chęć nabycia takowej czierzawy mający zechcą się udać do tamecznego Ekonomia, gdzie bliższą o warunkach umowy mogą powziąć wiadomość. (3r.)